

Võru linn on talve tulekuks valmis

Kes poleks kuulnud ütlnud „Ega talv taeval jää” või „Talv saabub ikka ootamatult”. Võru linnavalitsus on selleks valmistunud, sama kinnitab riigihanke võitnud, algaval talvel Võru linna tänavaid hooldama asuv OÜ Roadwest.

Elvas baseeruva, teede ehituse ja hooldusega tegeleva ettevõtte esindaja Ahto Vester kinnitab, et Roadwest on Võru talviseks tänavahoolduseks valmis. „Varutud on 300 tonni soola ja 400 tonni liiva, ka meeskond on komplekteeritud. Enamik meeskonnast on Võru linna mehed, kes on varemgi seda tööd teinud,” täpsustas ta.

Talinhooldustööde tegemiseks on firmal Võrus sahkauto koos soolapuisturiga ja neli sahatraktorit, millest kahel on liiva-soolapuisturid. Lisaks on väike kõnniteede hooldamise masin, mis on varustatud saha ja soola-liivapuisturiga. „Selline masinapark koos meeskonnaga peaks Võru linna talinhooldustöödeks piisav olema,” arvab Vester.

Uuel tulijal ei tohiks nappida ka kogemusi. „Oleme Elva linnas teinud nii suve- kui ka talinhooldustöid üle kümne aasta, lisaks oleme hooldanud Tartu linna kõrvaltänavaid ja Tartu maakonna maanteid.”

Kuniks OÜ-l Roadwest puudub Võru linna talviste tänavate ja kõnniteede puhastamise kogemus, palub linnavalitsus võimalike küsimuste korral, mis puudutavad tänavahooldust, pöörduda kas linna hoolduse eest vastutava isiku Risto Aimi (telefon 5347 4332) või

Risto Aim ja Kaimar Kikkas Võru linna tänavate hoolduseks ette valmistatud masinapargis.

Roadwesti Võru piirkonna meistri Kaimar Kikkase (telefon 5333 2203) poole.

Linn jagab tasuta soolaliiva

Ühtlasi palub linnavalitsus kinnistu omanikel põhjalikult läbi mõelda oma kõnniteede talvise hooldamise võimalused, et jalakäijad saaksid lume ja libeduse korral turvaliselt ning end vigastamata tänaval liikuda.

Kõnniteede hooldamise lihtsustamiseks pakub Võru linnavalitsus omalt poolt piiratud koguses (mit-

te rohkem kui 50 kg korraga) tasuta soolaliiva, mida jagatakse aadressil Jaama 65. „Arusaamatuste ja väärtõlgenduste ärahoidmiseks pöörame veel kord tähelepanu, et see kampaania on mõeldud ainult Võru linna kinnistuomanikele,” täpsustab linnamajanduse osakonna juhataja asetäitja Risto Aim.

Et kontrollkäigud ei tooks kinnistuomanikele kaasa ettekirjutusi kõnniteede hooldamata jätmise

teemal, tuleb linnavalitsus meelde, et Võrus on kehtestatud heakorraeskirjaga talviste hooldustööde nõuded. Nendega saab tutvuda aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/420112012086> (Võru linnavolikogu 11.10.2006 määrus nr 32 „Heakorraeskirja kehtestamine ja koormiste määramine”).

Ulis Guth

Sügisene lehevedu on selleks aastaks lõppenud

Tänavu sügisel registreerus lehtede äraveoks ligi 170 kinnistuomanikku ja kinnistute hooldajat. Hea meel on tõdeda, et tänavune muudatus kasutada transpordiks biolagunevaid kotte õnnestus.

Täname kõiki kinnistuomanikke, kes suhtusid uuendusse mõist-

valt ja positiivselt, muutes ühe mahuka hooaj töö oluliselt efektiivsemaks ja keskkonnahoidlikumaks. Kindlasti aitas kaasa seegi, et tänavu võeti lehtede kogumisel kasutusele suured kogumiskotid ehk nn BigBag-kotid. Edaspidi soovime suurendada korduskasutusega

BigBag-kottide osa ning jätkame lehtede kogumisel ka end juba õigustanud biolagunevate kottide kasutamist.

Risto Aim,
linnamajanduse osakonna
juhataja asetäitja

VÕRU LASTEAED SÕLEKE

Võru lasteaed Sõleke pakub avatavas **TASANDUSRÜHMAS** tööd:

KAHELE ÕPETAJALE (1,0 koormusega)

ÕPETAJA ABILE (1,0 koormusega)

LOGOPEEDILE (1,0 koormusega)

NÕUDED KANDIDAATIDELE:

- kvalifikatsioonile vastav kõrgharidus, eripedagoogiline ja pedagoogiline kompetentsus

- koostööoskus ja väga hea suhtlemisoskus, empaatiavõime
 - tahe pidevalt õppida
 - vastutustunne ja korrektsus
 - positiivne ellusuhtumine ja pingetaluvus
 - soov ja tahe tegutseda meeskonnas ja töötada arenguliste erivajadustega lastega
 - professionaalne eneseanalüüsioskus
 - õpetaja abil** soovitatav lapsehoidja kutsetunnistus
- Kasuks tuleb varasem töökogemus lastega.

LASTEAED PAKUB:

- huvitavat ja mitmekesist tööd
- toetavat meeskonda
- enesetoostamise võimalust

Konkursil osalemiseks tuleb esitada:

- kirjalik avaldus, milles kirjeldad motivatsiooni

ametikohale asumiseks

- elulookirjeldus, sealhulgas töö- või teenistuskäik
- kvalifikatsiooninõuete täitmist tõendavate dokumentide koopiad

- muud dokumendid, mida pead oluliseks

Tööleasumine: 4. jaanuarist 2016.

Dokumendid esitada hiljemalt **4. detsembriks 2015 digitaalselt allkirjastatuna e-posti teel soleke@voru.ee või aadressil lasteaed Sõleke, Olevi 29, 65607 Võru, märgusõna „Konkurs”.**

Lisainfo: Tiina Kala, direktor, tel 782 1922.

Töökohad luuakse projekti „Võru tasandusrühma loomine” raames, mida kaasrahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Advendiaeg – ootuse aeg

Üks aastaring jõuab peatselt lõpule. Juba sätime ka oma igapäevaseid toimetamisi nõnda, et algav advendiaeg, jõulude ootuse aeg, oleks rahulikum kui tavapärase argipäev. Igatsus hingerahu, turvalisuse ja õlatunde järele on ühiskonnas tugevalt tunnetatav.

Teadmine, et rahu ja rõõm on õnnistus, mis iga hetk võib lõppeda, on viimaste kuude sündmuste taustal väga teravalt meie teadvuses ja mõtetes. Markkuse kadumine ja õudust tekitavad sündmused Prantsusmaal, samas arvamusavaldused, mis puudutavad sallimatust, kaastunnet ja avatust kogu maailma suhtes on tekitanud meis küsimuste hulga, mille kõrval tavatoimetused kahvatuvad ja omandavad hoopis teise tähenduse.

Rohkem mõtleme sellele, mis on meie antud ja kallid, milline väärus on meie lähedastel, kes on meie kõrval, kui suur õnnistus on meie väikelinna turvaline elukeskkond. Mõtlemisele, kuidas kõige selle keskel muuta maailma siiski paremaks paigaks, kuidas mitte kaotada lootust ja usku enda headusesse.

Head kaaslinlased, Võru linnas on advendiajal hulk sündmusi, millest on võimalik üheskoos osa võtta. Kutsun teid üles olema aktiivsed, suhtlema üksteisega ilma Facebookita. Jalutage ja võtke osa perekondlikest kokkusaamistest, liikuge ning naeratage vastutulijale, isegi kui te pole tuttavad. Me kõik saame anda oma osa rahuliku ja rõõmsa pühadeootuse tekkimiseks, olla toeks neile, kellele õlatunne on parim kingitus.

Soovin kõigile südamesse rahu ja rõõmu. Olge hoitud!

*Anneli Ott,
Võru linnavolikogu esimees*

Nullbürokraatiast

Tulenevalt koalitsioonilepingust on majandus- ja taristuministri eestvedamisel ja nelja ministri koostöös algatatud halduskoormuse vähendamise projekt, mis on käimalükkajate seas nime- tatud nullbürokraatiaks.

Projekti eesmärgid:

- Ettevõtjate halduskoormuse radikaalne vähendamine.
- D-Day ehk restardipäev – aruandlus- kohustuse kaotamine, v.a juhtudel, kui avalik sektor suudab aruandlusvajaduse hästi ära põhjendada.

Eesmärk on tõsta Eesti ettevõtjate konkurentsivõimet: paremad võimalused ja vähem takistusi põhitööks – ettevõtete kasvatamiseks ja arendamiseks!

Head ettevõtjad! Teie panus halduskoormuse vähendamise ettepanekute väljatöötamisse on väga tähtis. **Kutsume teid üles esitama oma konkreetseid tähelepanekuid aruandluskohustuste põhjendamatusse kohta hiljemalt 1. detsembriks 2015. Kõik ettepanekud palun saata Võrumaa Arenguagentuuri e-posti aadressil ivi@vaa.ee.**

Kuidas saata tähelepanekuid?

Näide:

- Probleem: tulumaksuseaduse § 54 lg 2 kohaselt on ettevõtja, kes on registreeritud käibemaksukohustuslasena, kohustatud esitama TSD-deklaratsiooni Maksu- ja Tolliametile ka sel juhul, kui ta väljamakseid ei ole teinud. Näiteks polnud ettevõtjal töötajaid.

• Ettepanek: Kui ettevõtjal väljamakseid polnud, siis ei pea ta TSD-deklaratsiooni esitama. Kui ettevõtja on käibemaksukohustuslane, siis peetakse TSD mitteesitamist kinnituseks, et väljamakseid polnud.

Lisainfo: tel 5349 7303, e-post ivi@vaa.ee

*Ivi Martens,
SA Võrumaa Arenguagentuur
atesteeritud ettevõtluskonsultant*

Tartu tänaval valmis uus kõnnitee

16. novembril oli Tartu tänava kõnnitee ehitustööde tähtaeg ning see etapp Tartu tänava parendamisel lõpetati plaanipäraselt. Tööde käigus rajati uus kõnnitee Seminarit tänava ristmikust kuni Kase tänavani. Tööd läksid maksma 62 000 eurot.

Lähiaastatel loodame rekonstrueerida ka Tartu tänava Koreli oja silla ning selle käigus laiendada silla dekiplaati, et rajada kahepoolne kõnnitee ja nõuetekohase laiusega sõidutee.

Praegu katkeb uus kõnnitee silla otstes, kuna aastakümneid tagasi, kui silda rajati, ei arvestatud kahepoolse kõnnitee vajadusega. Selguse ja ohutuse huvides paigaldati kõnnitee otstesse tähelepanu juhtivad liiklusmärgid.

Võru linnavalitsus on esitanud piirkondliku konkurentsivõime tugevdamise programmi projekti „Võru linna läbiv rattatee“, mille toel plaanitakse muu hulgas rajada jalg- ja jalgrattatee Tartu tänava teise serva alates linna piirist kuni Lembitu tänavani.

Marianne Mett, avalike suhete spetsialist

LÜHIUUDISED

Tuleva aasta võidupüha paraad toimub Võrus

Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves on teinud ettepaneku korraldada 2016. aasta võidupüha paraad Võrus. Sellega tähistatakse 97 aasta möödumist Eestile vabaduse toonud võidust Võnnu lahingus Landeswehri üle.

29. oktoobril andsid Kaitseliidu esindajad Võrus ülevaate paraadi korraldamise ettevalmistustest. Kohtumisel arutati paraadi kulgemise marsruuti ja korralduse üksikasju.

Esialgse plaani kohaselt toimub paraad Võru kesklinnas, kus ühtlasi tähistatakse maakaitsepäeva. Võidupüha ja maakaitsepäeva üritused on kavas 23. juunil. Päev varem toimub Tamula rannas rahvapidu koos tulesüütamisega.

Võru linnavalitsuse istungitel

Klassikomplektide arvu määramine

Arvestades lastevanemate soovi ning Kesklinna kooli ettepanekut, muudeti Võru linna põhikoolide esimeste klasside arvu. 2016/2017. õppeaastal on Kesklinna koolis kaks ja Kreutzwaldi koolis neli 1. klassi.

Tasandusrühma moodustamine

Lasteaias Sõleke otsustati luua tasandusrühm, mis on mõeldud kõnepuudega ning spetsiifilise arenguhäirega laste korrektiivarendavaks õpetamiseks ja kasvatamiseks. Loodavas rühmas on eelkooliealistele lastele 12 kohta.

Riigihangete korraldamine

Otsustati korraldada riigihange lasteaia Okasroosike kappvoodite tarnija leidmiseks, Võru Linna Lehe väljaandmiseks 2016. aastal ja Võru linna soojusmajanduse arengukava aastani 2027 koostamiseks.

Huvikoolide hoolekogude koosseisude kinnitamine

Kinnitati Võru linna huvikoolide hoolekogude koosseisud. Võru Muusikakooli õppe- ja kasvatus-tegevusega seotud koolitöötajate esindaja on Jaan Randvere, lastevanemate ja toetavate organisatsioonide esindajad Siret Rantala, Aigar Pindmaa ja Kersti Kattai ning õppurite esindaja Michelle Aurelia Jõgi. Võru Kunstikooli õppe- ja kasvatus-tegevusega seotud koolitöötajate esindaja on Tiina Suumann, lastevanemate ja toetavate organisatsioonide esindajad Ingrid Luik-Semevsky ja Marju Parv ning õppurite esindaja Karolin Eks. Võru Spordikooli lastevanemate ja toetavate organisatsioonide esindajad on Ahto Vink, Janno Koreinik, Eero Joonas ja Merike Kaver, õppe- ja kasvatus-tegevusega seotud koolitöötajate esindaja on Asko Saarepuu ning õppurite esindaja Raimond Vink.

Projekteerimistingimuste andmiseks avatud menetluse algatamine

Otsustati algatada avatud menetlus Pikk tänav 17b kinnistul asuva hoone laiendamiseks projekteerimistingimuste andmiseks.

Kasutusloa väljastamine

Väljastati kasutusloa Raba tn 2 alajaama püstitamiseks.

Linna veebilehe uuendamine

Otsustati viia Võru linna veebileht üle kohalike omavalitsuste teenusportaalile (KOVTP), kuna praegune veebileht kasutab sisuhaldusvahendit, mis on välja töötatud kümme aastat tagasi, seda enam ei arendata ning see on ajale n-õ jalgu jäänud. Üleviimine planeeritakse viia lõpule 2016. aasta I poolaastal. Üleminekuperioodi ajaks, kuni uue veebilehe info on aktuaalne ja täielik, jääb tööle linna vana koduleht. KOVTP teenust pakub AS Andmevara – infotehnoloogiaettevõtte, kelle akti-

siate valdaja on Siseministeerium. KOVTP teenusega on nüüdseks liitunud 120 omavalitsust ja 15 maavalitsust.

Üldhariduskoolide hoolekogude moodustamine ja koosseisude kinnitamine

Otsustati moodustada Võru linna üldhariduskoolides alaliselt tegutsevad hoolekogud ja kinnitati nende koosseisud. Võru Kreutzwaldi Kooli lastevanemate esindajad on Merle Koop, Andres Linnasaar, Tõnu Jõgi ja Ain Konsap, õppenõukogu esindaja Aivar Halapuu ning õpilaste esindaja Kadi Võro. Võru Kesklinna Kooli lastevanemate esindajad on Oksana Aasa, Janek Eks, Evelyn Heinvee, Margus Külaviir, Rein Valge ja Triinu Öispuu, õppenõukogu esindaja Margus Soome ning õpilaste esindaja Katariina Kraak. Võru Täiskasvanute Gümnaasiumi vilistlaste esindajad on Kalev Kleinert ja Gerli Leok, toetava organisatsiooni esindaja Merle Koik, õpilaste esindaja Kaira Pruus ning õppenõukogu esindajad Tiit Vaher ja Lilia Vildo. Võru Järve Kooli lastevanemate esindajad on Merike Varblane, Helin Kõivsaar, Jana Kristoving ja Anneli Männiste, toetavate organisatsioonide esindaja Ulvi Raid ning õppenõukogu esindaja Eve Morel.

Riigihanke võitja

Riigihanke „Sideteenuse hange” võitis AS Eesti Telekom.

Määruse kehtetuks tunnistamine

Tunnistati kehtetuks 2012. aastal vastu võetud „Taksoteenuse korraldamise kord”, kuna 1. oktoobril 2015 kehtima hakanud „Ühistranspordiseadusega” langes ära määruse kehtestamise alus. Seaduse uus redaktsioon reguleerib piisava täpsusega taksoveolubade väljastamise korraldamist ning nõudeid menetlusele, mistõttu ei ole vaja seda linnavalitsuse määrusega lisaks reguleerida.

Aadresside määramine

Kraavi tn 27 maaüksusel asuvatele elamutele määrati aadressid Kraavi tn 27a ja Kraavi tn 27b ning maaüksuse aadressiks Kraavi tn 27 // 27a // 27b. Maaüksuse Kraavi tn 27a aadressiks määrati Kraavi tn 27c, maaüksuse Kanarbiku tn 1 uueks aadressiks Kanarbiku tn 7, Kanarbiku tn 7 uueks aadressiks Kanarbiku tn 1 ja Kanarbiku tn 8 uueks aadressiks Kanarbiku tn 2b.

Katastriüksuse jagamine

Nõustuti Pikk tn 6b jagamisega kaheks. Katastriüksustele määrati aadressid, pindalad ja sihtotstarbed: Pikk tn 6b, pindala 7776 m², sihtotstarve 100% tootmismaa, ja Pikk tn 6d, pindala 2567 m², sihtotstarve 100% tootmismaa.

Aadresside ja sihtotstarvete määramine

Kalmuse tn 13 kinnisasjaga liidetavate maaüksuste

Tunnustus Võru linnale!

Tallinnas toimunud Muinsuskaitseamet 22. sünnipäevale pühendatud üritusel tänati muu hulgas aasta parimaid koostööpartnereid. Võru linn pälvis Muinsuskaitseameti tänu ja tunnustuse Võru kreisikooli hoone uuesti koolina kasutuselevõtu ja restaureerimise eest ning mälestisele sobiva juurdeehitise rajamise eest. Tunnustuse võttis vastu abilinnapea Sixten Sild.

aadressideks määrati Kalmuse tn 13a ja Kalmuse tn 13b, Kalmuse tn 15 kinnisasjaga liidetava maaüksuse aadressiks Kalmuse tn 15a ning Kalmuse tn 17 kinnisasjaga liidetava maaüksuse aadressiks Kalmuse tn 17a. Ühtlasi nõustuti maade erastamisega ning määrati nende sihtotstarbed ja suurused.

Lasteaedade hoolekogude kinnitamine

Kinnitati lasteaedade hoolekogude koosseisud. Lasteaia Okasroosike rühmade esindajad on Pille Perli, Kristi Vals, Kristo Möttus, Airika Pruul ja Aigar Liping ning õpetajate esindaja Egel Talv. Lasteaia Pääkapikk rühmade esindajad on Diana Pungar, Joel Juul, Marianne Mett, Aire Kokk, Kristi Soll, Kairi Väikene, Indrek Timmo, Erle Ehte, Janar Taal ja Mari Koort ning õpetajate esindaja Kadi Kalda. Lasteaia Punamütsike rühmade esindajad on Kaisa Horn, Lennar Lauren, Pille Plado, Kaiju Thal, Anti Möttus, Ailen Kuusik, Kaire Kalk, Maili Oru, Kertu Ränkel, Kaisa Sikk ja Janar Pihlapuu ning õpetajate esindaja Merike Ilves. Lasteaia Sõleke rühmade esindajad on Meelis Leis, Liisi Asi, Kertu Künnapu, Kristi Kask, Lily Parv, Merite Raju, Piret Selkina, Anneli Johanson, Kristel Kaun, Triin Ojasoo ja Egne Kürsa ning õpetajate esindaja Jutta Boitsov.

Kultuuriürituse toetuse andmine

Võru Gümnaasiumile anti linna 2015. aasta eelarvest ühekordset toetust 500 eurot maakondliku abiturientide talveballi korraldamiseks 11. detsembril Võru Kandles.

Enampakkumise tulemuste kinnitamine

Osalejate puudumise tõttu tunnistati nurjunuks veoauto GAZ 52-04 (alghind 500 eurot) võõrandamiseks korraldatud enampakkumine.

Ostueesõiguse mittekasutamine

Otsustati mitte kasutada Katariina allee 7 korterimandi ja Katariina allee 7a kinnistu ostueesõigust.

Projekteerimistingimuste kinnitamine

Nõustuti Katariina allee 11 kinnistul oleva hoone laiendamisega kuni 33% esialgu kavandatud mahust ilma detailplaneeringut koostamata, samuti F. R. Kreutzwaldi tn 16 kinnistul oleva hoone laiendamisega kuni 33% esialgu kavandatud mahust ilma detailplaneeringut koostamata. Kinnitati projekteerimistingimused.

Reservfondi kasutamine

Reservfondist otsustati eraldada 2650 eurot linnamajanduse osakonna eelarvesse Paju 5a õueala ohutuks muutmiseks, kuna lasteaeda Sõleke rekonstrueeritakse ning selleks ajaks paigutatakse lapsed ümber endise lasteaia Jussike hoonesse Paju 5a.

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Uue tänavavalgustuse juhtimine Võru linnas käib nagu moodsate asjade puhul ikka arvuti abil.

Võru uut tänavavalgustust reguleerib moodsaim juhtimissüsteem maailmas

Võru uue tänavavalgustuse piduliku sisselülitamisega kuu aja eest tähistati ulatusliku rekonstrueerimisprojekti lõppu. Praeguseks on linnas enamik tänavavalgusteid asendatud energiasäästlike LED-valgustitega.

Aasta kestnud ehitustööde käigus sai Võru linn kokku 1472 nüüdisaegset tänavavalgustit ja nende tööd reguleeriva targa juhtimissüsteemi, samuti valgustati 81 ülekäigurada.

Ehkki LED-valgusteid on paigaldatud paljudesse linnadesse, teeb Võru koos Jõhvi, Valga, Paide, Keila, Kuressaare ja Haapsaluga eriliseks see, et nende linnade tänavavalgustuse juhtimissüsteem on praegu moodsaim, mis maailmas kasutusel. „Laborites on kindlasti igasuguseid moodsaid asju proovitud, kuid igapäevases kasutuses nii moodsat süsteemi mujal ei ole,” selgitab Taristuhalduse juht ja Võru projekti eestvedaja Andres Visnapuu. Lisaks eespool nimetatud seitsmele linnale on sama süsteem väiksemas ulatuses kasutusel Tartus.

Visnapuu sõnul on moodsad tänavavalgustid ühelt poolt energiasäästlikumad, teisalt võimaldavad tänavat varasemaga võrreldes paremini valgustada.

„Minu silmis on projekt andnud neli suurt võitu: linnas on nüüd ülimoodne valgustite juhtimise süsteem, uus kaabeldus, uued postid ja lambid, mis on parandanud linna visuaalset pilti, uudsena on linnas valgustatud ülekäigurajad, mis suurendavad liiklus-

turvalisust, ja loomulikult rahaline kokkuhoid, mis tuleb energiasäästu pealt,” loetleb ta.

Seejuures on saavutatud ligi 30protsendine kokkuhoid. „Septembris kulus meil tänavavalgustusele ligi 40 000 kW ja 3100 eurot ning oktoobris ligi 41 300 kW ja 3200 eurot vähem kui eelmisel aastal, kuigi lisandunud on 162 ülekäiguraja valgustit,” täpsustab Visnapuu.

Idee elluviimist alustati kolm aastat tagasi ning kokku oli teemaga seotud paarikümmend ettevõtet. Edusammudest hoolimata pole Võru linna tänavavalgustussüsteem siiski lõpuni välja arendatud, sest lõppenud projekti tingimused ei võimaldanud tehnika viimast sõna igale poole viia.

„2012. aasta lõpus käivitunud projekti käigus rekonstrueeriti vanu lampe, mis olid projekti alguseks vanemad kui viis aastat, kuid meil on veel üle 20 koha, kus tänavavalgustus praegu puudub või kus lampe ei saanud välja vahetada. Vastavalt rahalistele võimalustele paigaldame ka sinna uued valgustid. Esimesena märgin ära Taara tänav, kus praegu valgusteid üldse ei ole,” kinnitab Visnapuu.

Ulis Guth

1 ARVAMUS

KIKi juhatuse liige Andrus Kimber:

Kogu projekti võib nimetada keskkonnavalaselt võidukaks ettevõtmiseks. Kvoodimüügi tulust sündinud projekt aitab vähendada Eestis eralduvat süsihappegaasi hulka. Näiteks tänu Võru tänavavalgustuse uuendamisele paiskub aastas õhku 589 tonni vähem süsihappegaasi. Sama hulga CO₂ suudavad aastas tekitada 45 keskmist majapidamist.

3 KÜSIMUST

Vastab Andres Visnapuu

Mis teeb Võrru paigaldatud uue valgustussüsteemi eriliseks?

Eriliseks teeb selle asja ülimalt lihtne käsitsus ja võimaluste rohkus: iga lampi saab eraldi seadistada, samuti reguleerida lampide võimsust nii piirkonniti kui ka kellaajaliselt, luua erinevaid gruppe (näiteks peatänavad, ülekäigurajad, kõrvaltänavad jne), mida kohalikud olud ette seavad. Lisaks analüüsipool.

Kuidas toimub uue tänavavalgustuse reguleerimine ja juhtimine?

Juhtimine käib nagu moodsate asjade puhul ikka arvuti abil. Juhtida saab ka nutitelefonil, kuid seal on osa asju ekraani suuruse tõttu piiratud. Ütleme nii, et lihtsad ja olulised asjad saab teha nii arvutis kui ka nutitelefoni, kuid põhjalikum seadistamine on võimalik ainult arvuti teel. Süsteemi looja on OÜ Gridens, Eesti oma firma.

Kas süsteemis on esinenud tõrkeid?

Eks iga uue asjaga ole nii, et sisseelamine, seadistamine ja sättimine võtab aega. Kuna süsteem on ikkagi väga uudne ja kuskilt n-ö malli võtta ei ole, siis võib ette tulla tõrkeid, kuid üldiselt töötab valgustus igati hästi. Kui keegi märkab, et lamp ei põle, palume sellest teada anda meiliaadressil info@taristuhaldus.eu.

Võru linna tänavavalgustuse projekti kogumaksumus on 2,14 miljonit eurot, millest kümnendiku kattis linn. Projekt on osa Keskonnainvesteeringute Keskuse rahastatavast seitselt linna hõlmavast mastaapsest projektist, mille rahalised vahendid on saadud Eesti riigi CO₂-kvoodi müügist Austria riigile. Projekti aitasid ellu viia ka Majandus- ja Kommunikatsiooni- ning Keskonnaministeerium.

Võru linnavolikogu istung 11. novembril

Volikogu esimees Anneli Ott informeeris volikogu liikmeid muudatustest linnavolikogu koosseisus, kuna Meelis Murski palus peatada oma volitused ning asendusliikmeks määrati Merle Koik.

■ Võrumaa ettevõtlusalade arendamise tulevik

Võru maavanem Andres Kõiv andis ülevaate Võrumaa ettevõtlusalade arendamise suundadest ja tulevikuplaanidest.

■ Säästva energiamajanduse tegevuskava

Kinnitati „Võru linna säästva energiamajanduse tegevuskava aastateks 2015–2020”, kus kirjeldatakse vajalikke muudatusi efektiivse energiakasutuse tagamiseks linna territooriumil. Dokument sisaldab linnas paiknevate asutuste ja ettevõtete ning linnaelanike tarbitava energia analüüsi CO₂ emissiooni inventuuri baasaastal 2010 ning linnas parema elukeskkonna saavutamiseks ja 2020. aastaks CO₂ heite 20% vähendamiseks vajalikke tegevusi.

Võru linna säästva energiamajanduse tegevuskava koostas kõiki energiatarbimise valdkondi ja linnapeade pakti juhendamaterjale arvestades Tartu regiooni energiaagentuur EL Intelligent Energy programmi projekti Meshartility toel.

■ Linnavara eeskiri

Kehtestati uues redaktsioonis linna omandis oleva vara valitsemise, kasutamise, käsutamise, võõrandamise ja koormamise ning linnale omandatava vara soetamise kord.

Peamiseks muudatuseks võrreldes praegu kehtiva korraga on linnavara kasutusse andmise, võõrandamise, koormamise ja mahakandmise otsustuspädevuse ümberjaotamine, et tagada linna varaga tehtavate toimingute efektiivne menetlus kooskõlas linnavara seadusandlike aluspõhimõtete ja kehtivate kordadega. Määrus jõustub 1. detsembril 2015.

■ Projektides osalemise kord

Muudeti projektides osalemise korda eesmärgiga viia see ühtsetele alustele Võru linna finantsjuhtimise korraga.

■ Sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise kord

Muudeti sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise korda. Muudatusi tehti küttetoetuse ja sünnitoetuse sätetes, et täpsustada küttetoetuse saajate ringi ning sünnitoetuse avalduse esitamise ja toetuse määramise korda. Alates 1. detsembrist 2015 makstakse sünnitoetuse teine ja kolmas osa välja ilma igakordse avalduse esitamiseta ning kaob sünnitõendi esitamise kohustus.

■ Seadustes sätestatud ülesannete delegerimine

Võru linnavalitsusele delegeriti lastekaitseasutuses sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded (määrus jõustub 1. jaanuaril 2016) ning keskkonnaseadustiku üldosa seaduses sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded, täpselt seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks struktuuriüksuse, ametniku või ametnike määramine.

■ Volituse andmine

Võru linnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatava kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni nõuetele vastavust volitati kontrollima AS Võru Vesi.

Relvadega seotud toimingutest

Alates 1. novembrist saab Võru politseijaoskonnas aadressil Rāpina mnt 20a relvi registreerida, ümber vormistada ja relvaluba vahetada esmaspäevast neljapäevani kella 9–17. Nende toimingute tegemiseks on vaja kaasa võtta relv, kõik relvaga seonduvad dokumendid, foto (3 x 4), tervisetõend ja isikut tõendav dokument.

Politsei kodulehel www.politsei.ee on võimalik broneerida aeg. Riigilõivu saab maksta politseis nii sularahas kui ka kaardiga.

Täpsem info tel 786 8207, anti.paap@politsei.ee.

Anti Paap,
Võru politseijaoskonna
ennetus- ja menetlustalituse juht

Leitud vara ootab omanikke

Politsei on Võru linnavalitsusele üle andnud hulga leitud asju, mille omanikke pole õnnestunud enam kui aasta jooksul leida ega tuvastada. Kaotatud esemete seas on jalgrattad, mobiiltelefonid, käekott, rahakott ja akulamp. Asjade äratundmiseks ja kättesaamiseks palume pöörduda linnavalitsuse majandusspetsialisti poole (tel 785 0933).

Riigivara võõrandamine

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise Võru linnas asuvate kinnistute müümiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 9.12.2015. Täpsemat infot saab Maa-ameti kodulehelt www.maaamet.ee.

KUU PILDIS

Võru suurlaadal Uma Mekk kauples sadakond ettevõtet

7. novembril Võru spordikeskuses toimunud VI suurlaadal Uma Mekk, kus kaubeldi kohaliku toidukraami ja käsitööga, osales 93 väikeettevõtet Võru-, Põlva-, Valga-, Viljandi- ja Pärnumaalt. Laata külastas päeva jooksul ligi 3000 inimest. Lisaks kauplemisele toimusid ka lauakatmise ja -kaunistamise õpitoad ning veinikoolitus, lastele oli avatud lastetuba.

Rokilegend Hetero tähistas oma juubelit kahe kontserdiga

Legendaarne rokkansambel Hetero tähistas oma 35. sünnipäeva 7. novembri õhtul Võrus kahe kontserdiga. Esmalt esineti kutsutud seltskonnale Kandle väikeses saalis ja seejärel järgnenud peol pubis Õlle 17.

Oma austajatele ja sõpradele jõulise kontserdi andnud bändil tuli Kandles esitada ka kaks lisalugu. Säilinud videolõikude vahendusel meenutati ansambli tippheetki. Pubis Õlle 17 esineti südaööni, järgnes *afterparty*.

Detsembrikuus on oodata Hetero plaati ja peatselt peaks kaante vahele jõudma raamat Heterost aastakümnete vältel. Pildil õnnitleb Võrule kuulsust toonud muusikakollektiivi linnapea Anti Allas.

Osaluskohvikus arutleti aktuaalsetel teemadel

5. novembril Võrumaa toidukeskuse konverentsisaalis toimunud noorte osaluskohvik tõi kokku hulga aktiivseid Võrumaa noori ja otsustajaid. Üheskoos arutleti järgmistel teemadel:

- Vihakõne, mis see on. Kust läheb vihakõne ja arvamusel? Mida saan mina teha, et vihakõne peatada?
 - Haridussüsteem kastist välja. Kas täna kehtiv eksamite ja hindamise süsteem toetab noore õppimist või pigem pärsib seda?
 - Mida peaksid tegema noored, et olla 2017. aasta oktoobris valmis valima?
 - Miks noored lähevad välismaale? Kas jääda välismaale või naasta kodukohta?
 - Miks noored maalt lahkuvad ning millised võimalused on noortel maal ettevõtlusega tegelda?
 - Noortevolikogude vajalikkus.
- Vestlusringidest võtsid osa ka linnapea Anti Allas ja abilinnapea Sixten Sild (pildil keskel).

Vabaühenduste päev Võrus pakub üllatusi

28. novembril Võrus toimuv Võrumaa vabaühenduste päev üllatab, sest messikülastajatele pakub *ummamuudu* toitlustamist seekord Võrumaa Spordiliit.

Sportimine, liikumine ja toitumine käivad ikka käsi-käes, üksteist täiendades, aga kes siis selle peale tuleb, et spordiorganisatsioon soovib spordialade ja -ürituste nimeliste toitude ja jookidega messile tulla? Lühike kokkuvõte on, et üllatusi ja avastamisrõõmu pakub menüü kindlasti kõikidele ning paneme südamele, et peale tühja kõhu tuleks kaasa võtta ka huumorimeel. Ahjaa, ja mudilased – lastepraad on ka. Nagu igas arvestatavas puhvetis, nii Võrumaa spordiliit.

Kui menüüle on vihjatud, siis ei saa ka maksevahendite tähelepanu pööramata jätta – no pole tasuta lõunaid, *ju nõu!* Annetuseks hea ja parema eest on oluline oma mündipõrsa sisu kaasa võtta. Üldine hinnatase menüüs olevate jookide ja söögiportsude eest on 1–1,5 eurot.

Aga mängulust peab ikka jääma, nii et toimib „kaardimakse” oma „Võrumaa mängude” SI-kaardiga, mille saab soetada ka kohapeal või „mobiilimak-

se” QR-nutikoodiga (nõustamisteller puhvetis). Iga puhvetikülastaja teeb makse vastavalt sellele, milline teenikasaajandi imevidin tal on – nagu päris?! Arvestades, et Võrumaa sport käib ikka ülinüüdisaegset arenguteed, on võimalik söögi-joogi eest maksmiseks ka boonuspunkte teenida. Kuidas täpselt, jääb siinkohal saladuseks ja avalikustatakse kohapeal. Midagi peab ikka saladuseks ka jääma, ju eks?

Lõpetuseks väljavõte „juhendist”: Võrumaa vabaühenduste päev toimub laupäeval, 28. novembril Võru kultuurimajas Kannel. Päeva raamesse mahub kella 11–13 mess, mille kõikide oodatavate uudistajate ametlik toitlustaja on Võrumaa Spordiliit ja kus on veel palju teisi vabaühendusi, kes kõik tahaksid oma tegemisi laiadele rahvahulkadele tutvustada ja huvitavaid pakkumisi teha. Päeva teises pooles, kella 13.30–16, aitab tunnustatud teleankur Urmas Vaino vabaühenduste konverentsilt parimad mõtted ja arvamused eluks kaasa pakkida, teda toetavad Paul Hunt Seto Suksu Seiklustega, Erik Vest Mähe seltsist ja Aleksei Turovski lugudega loomade maailma kaasamisõnustest. Päeva

28. NOVEMBER VÕRU KULTUURIMAJAS KANNEL

VÕRUMAA VABAÜHENDUSTE PÄEV

11-13 MESS 13.30-16 KONVERENTS 16-17 TUNNUSTAMINE

VABAÜHENDUSTE MESSI AMETLIK TOITLUSTAJA

VÕRUMAA SPORDILIIT

28.11 / 11.00-13.00

VÕRUMAA SPORDI PUHVET

KORRALDAJAD

VÕRUMAA ARENGUAGENTUUR

lõpus, kella 16.15–17, tunnustab Võru maavanem Andres Kõiv vabaühenduste toimekamaid kodanikke, vabaühendusi endid ja ka neid toetanud ettevõtteid. Täpne päevakava: www.vaa.ee

Värvikat ja lustlikku uudistamist ja üllatavaid

avastamisi soovides ning iga messikülastaja üle rõõmu tundes

Merike Õun,
messirahva nimel
vabaiühenduse
Võrumaa Spordiliit
tegevjuht,
Võrumaa aasta kodanik
2014

Ettevõtlusminister Liisa Oviir külastas Võru linnavalitsust

20. oktoobril külastas Võru linnavalitsust ettevõtlusminister Liisa Oviir (pildil paremalt teine), et arutleda Võru arengusuundade ja -võimaluste üle ettevõtluse valdkonnas. Ministri võõrustasid abilinnapead Sixten Sild ja Kalev Ilves.

Ühise laua taga olid jutuks Võrusoo tööstusala väljaarendamise projekt ning Võrukivi tehnopargi käekäik, linna keskvaljaku taastamine, plaan rajada tööstusalade ja elumajajoonide vaheline kergliiklusteede võrgustik ning idee luua endisesse Võrusoo koolihoonesse Uma Loomekoda.

Wanu uudiseid 90 aasta tagusest Võru linnast

Wõrusoo algkoolile krunt lubatud
Maakorralduse peavalitsusel 28. okt s.a on Wõrusool asuw krunt nr 39 Wõrusoo algkoolile lubatud. Üleandmine sünnib 1927. aastal, kui nimetatud krundi praeguse kasutaja – Võru linnavalitsusega rendileping lõppeb. Krundil asub endine Soo kõrts, mis tahetakse ka koolile ära osta.

Wõru Teataja nr 125,
3. november 1925

Soo kõrts 1921. aastal.

PS. Mõned aastad hiljem ehitatigi maja kahekorruseliseks ja seal sai ruumid koolimaja. Jäid veel ka kauplused, nii et ühel 1930. aastate pildil on näha ühel pool ust silt „Viinapood” ja teisel pool ust silt „Kool”.

Esperanto kursused Wõrus

Ülemaalise Eesti noorsoo ühenduse Wõru osakond korraldab esperanto kursused, mis algavad esmaspäeval, 16. novembril ja kestavad kuni 29. novembrini. Kursusest osavõtjad saavad

töötama kahes grupis. Lektoriks on tuntud esperantist stud phil Henrik Seppik. Kursustest osavõtjate registreerimine on awatud S. Songi raamatukaupluses ja Kreutzwaldi tän nr 25. Õppemaks on sõrlemisi odaw, see haridusministeeriumilt on loota toetust. Et esperanto kursus Wõrus esimehe ja peatselt algab, on soovitatav ülesandmisega rutata, et mitte kursustest eemale jääda.

Wõru Teataja nr 129,
14. november 1925

PS. Esperanto keele õppimine sai Võrus väga populaarseks: tegutses isegi esperantoselts Torento. Võru Õpetajate Seminaris oli selle üks aktiivsemaid propageerijaid matemaatikaõpetaja Vitold Budkovsky.

Linna põllupidamise viis võetakse rewideerimisele

Elawaid mõttewahetusi kutsus esile linna põllu- ja heinamaade edaspidine kasutusviisi küsimus. Nagu maade kasutamise aruandest näha, on 1925. a. tulu 1924. aastaga võrreldes tunduvalt vähem. Kaheldakse, kas linna maad üldse tulu on toonud, kui maha arwata walitsemise ja muud arwestamata kulud. Seni aga, kui linn mustuse wäljaweo oma hooleks jätab, on tal oma majapidamine tarwilik. Wooriks tarwisminewad hobused saawad sel moel otstarbekamalt ära-

statud ja wäljaweedud mustus läheb linna põldudele. Kui läheb aga korda mustusewedu eraettewõtjale ära anda, siis wõib linn ka maad rendile anda. Otsustatakse seda asja järgmise koosolekuni edasi lükata, et linna wolinikud asjaga tutwuneks ja kindla seisukoha saaksid wõtta, kas maksab maad senist wiisi edasi pidada wõi käest ära anda.

Wõru Teataja nr 132,
21. november 1925

Aktus koolides 1. detsembril

Haridusministeeriumi korraldusel peetakse 1. detsembril kõigis maakonna ja linna koolides aktus läinud aastal enamlaste mässu ajal langenute mälestuseks. Kooliõpetajad ja õpilased koguvad aktusele, et meele tuletada hädadohtu, mis l. a. 1. detsembril Eesti wabariiki ähwardas ja tänuga mälestada neid, kes ohwerdasid oma elu 3. internatsionaali käsikute wägiwalla mahasurumiseks.

Kohtades, kus 1. detsembriks ei ole veel mälestust, tulewad õpilased peale aktust õpetööst wabastada, muis kohtades tuleb aktuse korraldamiseks tarwitada õpeajast kuni kaks tundi.

Wõru Teataja nr 134,
28. november 1925

Vanu ajalehti sirvis ja fotod otsis
juurde Vana-Võrumaa muuseumide
peavarahoidja Arthur Ruusmaa

PIIRIÜLESED PRAKTIKAD

Saksa keele nädal koos külalistega Baierimaalt

Võru Kesklinna kooli saksa keele nädala juhatas sisse 24. september, kui tähistasime Euroopa keeltepäeva vast avatud Võru noortekeskuses. Üritusele, kus osalesid Võru maakonna koolide 5. klasside õpilased, olid kutsutud esinema praegu Võrus töötavad noored vabatahtlikud: Azema Dubois Prantsusmaalt, Amelie Saksamaalt, Lisa Maria Austriast. Nad rääkisid emakeeles ja näitaisid slide oma kodumaast. Pärast mängisid lapsed mitmesuguseid keelemänge, mille abil sai võrrelda inglise, saksa ja vene keele sarnasust ja erinevusi.

Nädala tähtsamaks osaks kujunes ühine tegevus partnerkooli õpilastega Baierimaalt. Oli 28. septembri õhtupoolik, kui Kesklinna kooli õue täitsid elevus ja ootusärevus, sest meie õpilased koos oma vanematega ootasid pikisilmi, millal saabub buss kauaoodatud 12 saksa tüdrukuga Rosenheimi tütarlaste reaalkoolist. Ees ootas nädal, kus julged õpilased koos oma perelega said võimaluse avada oma kodu ukse saksa õpilasele ja näidata, milline näeb välja eestlaste elu meie kõigile armsas Võru linnas. Tüdrukud olid meil külas 2. oktoobrini.

Saabusjärgsel päeval olid külalised, neid võõrustavad õpilased ja saksa keele rühmad palutud aulasse pidulikule aväritusele. Koosviibijaid tervitas meie kooli direktor Kaare Lill. Helleda häälsed 4.a klassi lapsed laulsid õpetaja Piret Rips-Laulu juhendamisel kaks laulu, millest üks oli saksa keele. Lõpuks klassi tüdrukud tutvustasid PowerPointi esitluse abil meie kooli. Rosenheimi õpetajad Anne Kölsch ja Barbara Leider rääkisid oma kooli õppekorraldusest, eksamitest ja seal piirkonnas kuulsast talendiklassist (Ta-

Matkaseeltskond Tinnipalu rändrahu juures.

Foto: Jako Laidver

lentklasse).

Enne lõunat osalesid külalisõpilased aktiivselt saksa keele tundides ja aitasid kaasa saksa keele paremale omandamisele. Saksa ja eesti õpilased joonistasid, jutustasid, koostasid kahekõnesid oma toast ja vaba aja tegevustest. Saksa tüdrukute osalemine tunnis tekitas eriti suurt ärevust alles saksa keele õppimist alustanud 6. ja 4. klasside õpilastes. Harjutati küsimuste esitamist ja vastamist. Vestluspartneriks oli saksa tüdruk. Lõpptulemus kanti ette klassi ees. Nii said meie õpilased kõikides tundides praktiseerida koolis õpitavat võõrkeelt. Saksa keele tundide läbiviimisel oli abiks ka vabatahtlik Lisa Maria.

Õhtupoolikud möödusid Võru noortekeskuses, kus tutvuti vaba aja veetmise võimalustega ja õpiti üksteist tundma. Linn sai selgeks fotojahil.

Saksa õpetajad olid kutsutud Võru linnavalitsusse, kus neid võõrustas abilinnapea Sixten Sild. Ta tutvustas külalistele Võru linna nii pildiliselt kui numbrites. Külalistele pakkus huvi igal kevadel toimuv Vöhandu maraton, millest osavõttu lubati kaaluda. Hiljem vaadati Võru gümnaasiumi uut hoonet ja

käidi kirikute juures. Külalised olid vaimustuses linna vanadest puithoonetest.

Ilm soosis ka ühist sporditegevust pärast õppetunde. Elevust tekitas neli tundi kestnud kanuumaatki sügisel kaunis looduses mööda Vöhandu jõge. Kolmapäeva õhtupoolik oli sisustatud eesti- ja saksakeelsete laulude, tantsude ja mängudega, ühtlasi õpiti üksteise keelt.

Viimasel päeval võeti toimunu kokku. Fotojahil tehtud pildid aitasid meenutada

linna huvitavamaid kohti. Meie ja saksa õpilased kandsid ette Võrus veedetud päevadest loodud laulud. Üheskoos mängiti saksa õpilaste seas populaarset seltskonnamängu ja valmis plakati kõige meeldejäävamatest hetkedest nii peres kui koolis.

Meil, õpetajatel, on suur rõõm, et projektis osalenud õpilaste ja lastevanemate tagasiside ürituse kohta on olnud igati positiivne. Viimasel kohtumisel sakslastega voolasid pisarad ja kallistused ei tahtnud lõppeda, sest sakslastest olid saanud meie õpilastele väga head sõbrad ja mõttekaaslased. Lohutust pakkus mõte, et järgmisel aastal ootavad nemad juba meie õpilasi avastama Lõuna-Saksamaad. Suur tänu Võru Kesklinna kooli juhtkonnale, Võru linnavalitsusele, Võru noortekeskusele, Helini Apartmendile ja kõikidele lastevanematele, kes ettevõtmise õnnestumisele igati kaasa aitasid.

Evi Niilits ja Sirje Parv,
Võru Kesklinna kooli
õpetajad

ÕPILASTE MÕTTEID

Kärt, 6.a klass: Minu juures elas Saksa tüdruk Fiona. Suhtlesin temaga saksa ja inglise keeles ning käte ja jalgadega. Sain endale toreda sõbranna, kellega suhtlen praegu peaaegu iga päev. Nii kahju oli, kui ta ära sõitis, sest olin ta juba nii omaks võtnud.

Liisi, 6.a klass: Kui sakslased tulid, siis oli natuke närv sees. Teisel päeval oli närv täiesti kadunud. Mulle meeldis väga see nädal. Sain keelt harjutada ja uusi sõpru juurde. Ma tahaksin seda veel kogeda ja ise Saksamaale minna.

Janely, 7.b klass: Õpilasvahetus võimaldab arendada keelt vähem või rohkem, mingid sõnad jäävad ikka meelde. Mina sain sellise kogemuse. Tavaliselt läks mul hommikul kaua aega, minu sakslane tegi aga kiiresti. Nii hakkasin ka mina kiiremini toimetama ega jää enam kooli hiljaks. Üldse, kui keegi on teistest rahvusest, siis on temaga koos tore olla ja tegutseda.

Elery, 7.b klass: Mulle meeldis väga see, mida me sakslastega sel nädalal tegime. Ma õppisin juurde ka mõned uued sõnad.

Jako, 8.b klass: Kõige toredam oli see, kui käisime sakslastega Tartus baatudikeskuses ja Ahhaas. Väga tore oli ka õhtu koos sõpradega minu pool, kus mängisime lauamänge. Tagasi kodumaal, on sakslased väga kurvad. Nad tänavad meid ilusa aja eest Eestis. Suhtleme telefoni teel ja nad igatsevad meid väga.

Cätli 9.a klass: Esimesel päeval, kui sakslased saabusid, tundsin end suhtlemisel pisut ebamugavalt. Sõnad takerdusid ning vahepeal kasutasin enda arusaadavaks tegemiseks isegi käsi. Mida päev edasi, seda enesekindlaks ma suhtlemises muutusin. Lõpuks me lausa naersime üksteise naerude üle. Huvitav oli teada saada, mida arvab Saksa tüdruk Võru linnast. Selle nädalaga sain endale uusi sõpru, õppisin keelt ning nüüd tunnen, et olen palju parem suhtleja.

Võru viimase saja aasta arenguloost tehakse dokumentaalfilm „Kõik sündü Võrol”

Kui Riias resideeruv Eesti- ja Liivimaa kindralkuberner George Browne oli 27. juunil 1784 Werro mõisa maid külastanud, siis tutvustas ta kirjas Venemaa keisrinnale uue kreislinna asukohta perspektiivika tõmbekeskusena.

Tavapäraselt rõhutame praegusajal, et Võru linn on ehitatud Katariina II käsul tühjale kohale ja üsna kehvadele Võrumõisa põllumaadele.

Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks valmiva dokfilmi „Kõik sündü Võrol”

tegijad on süvenenud põhjalikumalt „selle tühja koha” täitumisse inimeste, taristu, haridusasutuste, tööstuse ja kultuuriga viimase saja aasta jooksul. Jälgime linna arenguspiraali, kaevume dokumentidesse, mälestustesse, meediakajastustesse ja filmiarhiivi. Kõike seda omavahel võrreldes ja vaagides tõdeme: Võrus on aegade jooksul ühustundega siinset keskkonda väärtustatud, koos mõttekaaslastega tahtekindlalt tegutsenud, võimusaugi käest kätte

andes järjepidevat arengut hoitud, et muutuvates tingimustes linna elujõudu säilitada.

Režissöör Ruti Murusalu juhitud võttegrupp (operaatorid Kristjan Juusu, Kris Kelp, droonivõtete tegija Andrus Kumel, ajalookonsultant Arthur Ruusmaa) liigub põneval avastusretkel. Siiri Toomiku stsenaariumist sünnib režii, sellest põnev montaaž, mille kulgu kommenteerivad diktoritekti esitaja ja linnalooga põimuva üksiku inimese elusaadusest jutustaja hääled. Filmi sõnalise osa kavatseme tõlkida ka inglise keelde, et tiitrite abil filmi sisu Võru sõpradele ja külalistele arusaadavaks teha. Seega liitub filmigrupiga tulevikus uusi tegijaid. Oleme tänulikud igale linnaelanikule, kelle mälestus, arvamus, pilt või videoloik filmi sisu rikastab.

Filmi tootmist toetavad Võru linn ja Eesti Kultuurkapitali Võrumaa ekspertgrupp. Artikli pikema versiooni ja filmi proloogi leiate Papa Kreutzwaldi Õueteatri kodulehelt <http://oueteater.voru.ee/>.

Silvi Jansons,
filmi produtsent

Sloveenias töövarjuks käinud Võrumaa keskraamatukogu naiskond.

Töövarjudena Sloveenias

Võrumaa keskraamatukogu õpirändeprojekt „Elukestva õpe raamatukogus – töövarjuks Sloveeniasse” sai rahastuse Erasmus+ KA1 programmi ja 18. oktoobril asus meie neljaliikmeline naiskond Sloveenia pealinna Ljubljana poole teele. Ljubljana linnaraamatukogus oli vastuvõtt soe ja südälik, töövarjutuse perioodi kohta oli koostatud pikk ja põhjalik programm sooviga näidata parimat ning viia meid kurssi erinevate elukestva õppe tegevustega. Nädala jooksul külastasime Ljubljana linnaraamatukogu mitut osakonda ja haruraamatukogusid.

Oton Župančiči nimelises raamatukogus on loodud hulk elukestva õppe keskusi: tervisenurk, mis tegutseb eesmärgiga edendada tervisekasvatust; malenurgas on avalikus kasutuses neli malelauda ja seal korraldatakse malekursusi; iseseisva õppimise keskuses saab omaette ruumis õppetööd teha; töövahenduskeskuses saavad abi töötud; teadmiste vahendamise keskuses viiakse kokku teenuse vajajad ja pakkujad. Lahked raamatukoguhoidjad tutvustasid meile oma igapäevast tööd, sealhulgas e-kataloogi COBISS, regionaalse portaali KAMRA ja e-raamatute laenuportaali BIBLOS kasutamist ning palju muud huvitavat. Pioniriska ehk lastekirjanduse ja raamatukogunduse keskus tegeleb põhiosas ajalooga ning lugemise edendamise laste ja noorte hulgas. Sentvidi raamatukogus oli läbivaks ideeks nn roheline raamatukogu, sest ehitusel on kasutatud looduslikke materjale. Paljud üritusedki on keskkonnateadlikkuse tõstmise teemadel.

Uues valges Šiška raamatukogus oli eriti põhjalik kollektioon raamatutest koerte ja hobuste kohta ning seal lubati meil vaadata, kuidas lapsed koertele raamatuid ette loevad. Samasugust üritust oleme ka meie oma lasteosa-konnas korraldanud. Slovenska raamatukogus saime külastada väga vanade ja haruldaste raamatute hoidlat, kuhu igauks ei pääse. Nägime väikeste raamatute kogu, mis oli üllatav ja imetlusväärne: kõige pisem raamat oli näpuotsa-suurune, aga luubiga loetav. Omaette elamus oli külaskäik Kranj raamatukokku, kus akna peale olid maalitud kuulsa Sloveenia poeedi France Prešereni värsid. Tehnilised uuenduslikud lahendused üllatasid seal igal sammul, näiteks muusika kuulamise toolid, kus heli kostab tooli seest. Olemas olid isegi sünkroontõlkeruum ja arvutid vaegnägijatele, laenutus- ja tagastusautomaatidest rääkimata. Külastasime veel mitut raamatukogu. Väga tore oli see, et Eesti kolleegide auks olid igal pool Eesti autorite teoste näitused välja pandud.

Vastuvõtjate soovil tegin Sloveenia raamatukogutöötajatele ettekande Eesti ID-kaardi kasutamise võimalustest ja näitasin praktiliselt dokumendi digiallkirjastamist, rääkisin e-lahendustest erinevates eluvaldkondades, tutvustasin Võrumaa keskraamatukogu töid ja tegemisi, Eesti raamatukogude reaajas kaarti (<http://www.webriks.ee/live/>) ja tarkvaraprogrammi RIKS veebilahendust RIKSWEB.

Sloveenia kolleegide põhjalikke ettekandeid kuulates ja tööarutelusid pidades saime palju ideid ja mõtteid, kuidas oma raamatukogus elukestva õppe teenuseid arendada. Häid ideid said nemadki ja loodetavasti meie koostöö jätkub.

Merle Koik, Võrumaa Keskraamatukogu arendusjuht

1 NÕUANNE

Huviringis on huvitav

Kooliaasta kiire algus on möödas ning saabunud pimedad sügisõhtud soosivad tegelemist igasuguste huvitavate asjadega. Võru linnas on selleks palju võimalusi – muusika-, spordi- ja kunstikoolist väiksemate erahuvikoolideni välja. Iga laps peaks leidma endale sobiva tegevusala ning sellega võimaluse ennast arendada ja vaba aega sisustada, takistavaks teguriks ei saa olla ka pere majanduslikud võimalused.

Huviringides ja -tegevuses osalemine on lapse arenguks väga oluline ja loob suurepärase aluse eluaegsete hobide ja huvialade tekkeks. Uuringud on näidanud, et kindlate huvidega lapsed satuvad harvemini alaealiste komisjoni või politsei huviorbiiti. Samuti on huviringist välja kasvanud sõprussuhted püsivamad ja olulisemad, sest lapsi seob ühine huvi millegi vastu.

Kõik Võru linna koolid pakuvad lisaks üldharidusele ka huvitegevuses osalemise võimalust, ja üldjuhul ei pea vanem selle eest õppetasu maksma. Valik on suur: spordiringidest aineringideni välja. Infot selliste ringide kohta saab kindlasti kooli huvijuhilt.

Võru linnavalitsuse hallatavate asutustena töötavad muusika-, spordi- ja kunstikool, kus antakse väga heal tasemel huviharidust. Õpetasid nendes koolides on erinevad ja olenevad nädalas toimuvate tundide arvust ning seal pakutavast haridusest. Võru linnavalitsus on muu hulgas andnud kõikidele huvikoolidele õiguse vabastada 10% seal õppivatest Võru linna lastest õppetasu maksmisest, mis teeb ka seal osalemise kõikidele võimalikuks.

Võrus tegutseb palju mittetulundusühinguid, kes pakuvad samuti mitmekülgset huviharidust. Paljusid neist toetab ka Võru linn, et luua vaba aja sisustamiseks paremad võimalused ning tingimused. Toetuse andmise korra ning toetuse kasutamise lepingu kohaselt on kõikidel erahuvikoolidel samuti õigus 10% Võru linna lastest õppetasu maksmisest vabastada.

Seega on kõikidele lastele loodud võimalused tegelda mõne huvialaga. Kõikides huviringides ja huvikoolides töötavad oma ala tõelised entusiastid, kes teevad tööd kire ja rõõmuga. Täpsema info sel õppeaastal pakutava kohta leiab augustikuu linnalehest ja Võru linna veebilehelt (Haridus, kultuur ja sport – Huviharidus).

Rõõm on tõdeda, et lisaks kõigele eeltoodule aitavad lastel huvihariduses osaleda mõned heategijad. Nii on AS Barrus tasunud juba aastaid oma töötajate laste eest huvikoolide õppetasu ja selle eest on südamest tänulikud nii lapsevanemad kui huviharidusega tegelevad inimesed. Aitäh, Barrus! Oleks tore, kui eeskujule oleks nakkav ning veelgi enam ettevõtteid leiaks, et selline tugi on nende töötajatele abiks ning aitab lastest aktiivsed ja elurõõmsad inimesed kasvatada.

Samuti kergendatakse vahel huvitegevuses osalemise kulude katmist muu heategevuse raames. Nii koguti ETV heategevusprojekti Jõulutunnel kaudu eelmisel aastal annetusi just abi vajavate perede laste huvitegevuse toetuseks. Võru linna lapsi toetati 2252 euroga, millest tasuti 14 lapse huvitegevusega seotud kulude eest: maksti õppetasu või soetati huvitegevuses osalemiseks vajalikku varustust. Heategevuslikud organisatsioonid on toetanud meie linna tublisid lapsi veelgi ja oleme igasuguse abi eest tõeliselt tänulikud.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Võru linn on suurepärase koht laps olemiseks, sest siin on palju võimalusi tegelda igasuguste huvitavate asjadega.

Head lapsed! Vaadake enda sisse ja leidke sealt see, mida soovite arendada. Võtke ühendust nende inimestega, kes selleks võimalusi loovad, ja alustage kohe osalemist mõnes toredas huviringis või huvikoolis.

Head vanemad! Suunake oma last selle huvi leidmisel ja aidake neil teha esimene samm – see toob mitmekordselt tagasi. Kindlasti on abiks teadmised, et see ei pruugi ka pere rahakotile kurnavalt mõjuda.

Ehkki õppeaasta juba käib, on ka praegu võimalik mõne ringiga ühineda. Palun tehke seda juba lähipäevil, et ükski päev lapsepõlvest ei läheks raisku.

Kristi Aavakivi,
Võru linnavalitsuse haridusspetsialist

Pop- ja jazzkooride konkursilt-festivalilt „Lauluragin 2015” II kohaga naasnud mudilaskoor Ritsik. Foto: Tõnis Anton

Võru mudilaskoor Ritsik tõi rahvusvaheliselt konkursilt II koha

17. oktoobril kogunes Võru mudilaskoor Ritsik muusikakooli ette, et sõita Valka rahvusvahelisele pop- ja jazzkooride konkursile-festivalile „Lauluragin 2015”. Kuigi väljasõidu algus veidi viibis, jõudis kohale õigeaegselt. Mudilaskoori, kus laulavad Võru Keslinna kooli muusikaklasside ja Võru muusikakooli õpilased, ootasid laupäeval ees proov Anti Kammiste bändiga, majutus, lõunasöök Hesburgeris, esinemine õhtusel galakontserdil ning disko Valga kultuuri- ja spordikeskuse ovaalsaalil.

Galakontserdil esinesid kõik

kohale tulnud koorid Eestist, Lätist ja Soomest. Kohal oli ka kolmeliikmeline žürii: Janne Fridolin ja Sirje Medell Eestist ning Jere Laukkanen Soomest. Sel õhtul kandsime ette laulud „Maailm heliseb” (E. Talsi, A. Ilves) ja „Õunalaul” (R. Rannap, O. Arder). Galakontserdil esinemine oli küll oluline, kuid energiat ja lauluhäält pidi jaguma ka pühapäevase konkursi jaoks. Mudilaskooril Ritsik tuli konkursiraginas astuda eelviimasena. Järjekord loositi laupäeval galakontserdil.

Konkursipäev algas tegusalt.

Hääleharjutused tehtud, patsid peas, esinemisriided seljas, oligi aeg minna lavale. Konkursil esitasime laulud „Laululinnuhaldjas” (A. Oit, A. Siig) ja „Tean, ei tea” (P. Yellowstone, M. Tinsley⁽²⁾). Kerge ei olnud, kuid meil oli saalis palju toetajaid. Aitäh, kallid lapsevanemad, kes te mõlemal päeval olemas olite ja meile põialt hoidsite nii kodudes kui ka kohapeal! Ainult suurepärase koostöös heade lauljate, dirigentide, kontsertmeister Piret Rips-Laulu ning toetavate lapsevanematega saime Võru tuua kolm auhinda:

1) galakontserdi kõige parem esineja;

2) Piret Rips-Laul – klaverisaatja ja laulude arranžeerija preemia;

3) konkursi II koht.

Aitäh teile, armsad lapsed, vastupidavuse ja väga hästi esitatud laulude eest! Tänu tublidele lapsevanematele toetuse ja abistamise eest konkursil ning sellele eelneval ajal! Aitäh Kultuurkapitali Võrumaa ekspertgrupile toetuse eest konkursi eel!

Dirigendid Kersti Juurma ja Maire Nirk

Mardisandid linnavalitsuses

Võru linnavalitsuses käisid 9. novembril külas lasteaia Punamütsike piskised mardisandid, kes laulsid ja esitasid majanduskomisjoni koosolekul osalejatele mõistatusi. Jagati ka tervise- ja tarkuseteri.

Konkurss „Võida klassireis!”

Ecolines Eesti korraldab üle-eestilise loovtööde konkursi „Võida klassireis!”, millest on osa võtma oodatud kõik 4.–6. klasside õpilased.

Konkursil osalemiseks tuleb 4. detsembriks saata Ecolines'ile joonistus, maal, foto või video teemal „Unistuste reis Ecolines'i bussiga”. Parima loovtöö autorit premeeritakse auhinnaga, milleks on kogu tema klassi bussireis Riiga.

Ecolines Eesti tegevjuhi Elis Kovaljovi sõnul on teretulnud ka klasside ühine osalemine, nii on võimalus klassireis klassile võita veelgi suurem. „Auhinnaks on bussireis Riiga, mis väljub kooli eest hommikul ja toob lapsed tagasi kooli juurde õhtul.

Sobiva kuupäeva reisi korraldamiseks leiame koostöös võitnud klassi õpetajaga,” tutvustas Elis Kovaljov.

Loovtöö saatmise tähtaeg on 4. detsember. Selleks ajaks peab loovtöö saabuma kas postiga aadressil Ecolines Estonia, Tartu mnt 68, Tallinn 10144 või e-kirja teel info@ecolines.ee. Töö juurde palutakse märkida lapse nimi, telefoninumber, kooli nimi, kooli aadress ja klass.

Saabunud tööde hulgast valib Ecolines'i meeskond välja parima. Heas töös on loovat ideed ja see on ka heal tasemel ellu viidud.

Lisainfo: <http://ecolines.net/et/firmast/voida-klassireis>

Ladvaõunad lasteaias

See sügis oli Võrumaal tõesti õunterohke. 4. novembril said punapõksed ja kollasekirjud, suured ja väikesed õunad kokku Punamütsikese lasteaias. Ei, nad ei tulnud ükski. Nad tulid koos mudilastega Võru linna ja maakonna lasteaedades.

Niisiis olid lastel kaasas õunad. Et käimas oli võru keele nädal, olid lastel peale õunte kaasas ka võrukeelset laulud. Küll neid oli palju! Lauldi kodust ja vihmast, lõvist ja hiirest, lemmikloomadest ja liblikatest.

Ühises tantsumängus olid lapsed kaugemalt (Pargihaldjas Lasvalt, Lepatriinu Sõmerpalust, Rukkilill Väimelast, Parksepa lasteaed) ja lähemalt (Okasroosike, Päkapiikk ja Punamütsike). Võru linna lasteaedade omapäraseks on väikekannelde kasutamine. Sellel peol mängisid Okasroosikese üheksa mudilast väikekanneldel.

Laulude vahele vestsid Tea Kõrs ja Marika Taaber lugusid õuntest, õunauksidest ja õunapuudest. Palju elevust tekitas õpetajatele korraldatud võistlus, kes koorib pikima õunakoore.

Seekordne võrukeelne mudilaste kontsert oli juba neljas. Jõudu ja jaksu õpetajatele, kes lastele meie kodukoha keeles laule ja pillimängu õpetavad! Tore, kui lapsed Umal Pidol mõne loo ära tunnevad.

Laste pidu „Illos upin” oli sissejuhatus lasteaia Punamütsike lähenevale 40 aasta juubelile 2016. aasta jaanuaris.

Milja Udras

ÜLESKUTSE

Eesti Spordimuuseum otsib jalgpallipärandit

Seoses 2016. aasta suvel avatava jalgpallinäituse ja muuseumi kogude täiendamisega otsib spordimuuseum jalgpalliga seotud esemeid, mis on pärit 20. sajandi esimesest poolest.

Vaatamata jalgpalli suure populaarsusele Eestis enne II maailmasõda ja Nõukogude okupatsiooni algusaastatel, on sellest ajast säilinud võrdlemisi vähe jalgpallivarustust. Kui kellelgi leidub tollest ajast

näiteks omaaegsete mängumeeste jalgpallisaapaid, särke, palle või ka teisi esemeid (diplomid, dokumendid, autasud, postkaardid, märgid, fotod), siis palume teil muuseumiga ühendust võtta. Ühtlasi on oodatud omaaegsete jalgpallimängijate kirjavahetusi jms. Esemetest lähtuvalt on võimalik kokuleppel nii nende ajutine laenamine kui ka säilitamine muuseumi kogudes.

Ühendust võib võtta ka siis, kui teil on hilisema perioodi esemeid, millel on Eesti jalgpalli ajaloo seisukohast oluline tähendus.

Kontaktid:

Eesti Spordimuuseumi arendusjuht Siim Randoja (siim@spordimuuseum.ee, 730 0758), Eesti Spordimuuseumi peavarahoidja Kaarel Antons (kaarel@spordimuuseum.ee, 730 0771)

Terra Mariana albumi faksiimile
Võrumaa keskraamatukogus

Album „Terra Mariana 1186–1888” loodi vaid ühes eksemplaris ja asub tänapäeval Vatikani apostellikus raamatukogus.

Album annab üksikasjaliku ülevaate kristluse levikust Eestis ja Lätis ning on oma ajaloolise, kunstilise ja kultuurilise sisu poolest ainulaadne. 70 leheküljel esitatakse rikkalik pildi- ja tekstimaterjal Liivimaa losside, varemete, kirikute, hauakivide, vanade aadlisuguvõsade vappide ja pitsatite, ajalooliste isikute kohta. Iga pärgamendilehe on kujundanud erinev kunstnik – kullapulbri ja hõbepasta trükis, käsitsi köidetuna, koondlehekülgedega, kullatud illustatsiooni-allkirjadega.

Vastavalt Läti Vabariigi

ja Püha Tooli vahel 2000. aastal sõlmitud leppele „Kataliku kiriku kultuuri- ja kunstipärand” andis Läti kultuuriministeerium 2004. aastal korralduse projekti „Albumi Terra Mariana faksiimile ja selle teaduslikud kommentaarid” ettevalmistamiseks. See lubas kümne identse koopia ja 1000 väikesemõõtmelise faksiimileväljaande avaldamist ning põhjalikke teaduslikke kommentaare. Viimases on iga albumi lehe kohta lühike annotatsioon läti, eesti, inglise ja saksa keeles.

2008. ja 2009. aastal avaldas rikkalike faksiimiletrükkide väljaandmise kogemustega Itaalia kirjastus Franco Cosimo Panini Editore S.p.A. albumi kümne identset koopiat, millest

üks asub Eesti Rahvusraamatukogus.

2014. aasta märtsiks olid 1000 väikesemõõtmelise eksemplari ja teaduslike kommentaaridega väljaanne ilmutatud. Need eksemplarid on mõeldud haridusasutustele, raamatukogudele, kogudustele jne.

22. oktoobril 2015 andis Läti rahvusraamatukogu direktor Andris Vilks Eesti mäluasutustele ja Terra Mariana albumis mainitud kohtade raamatukogudele albumi faksiimiled üle. Võrumaa keskraamatukogus saab uudistada Terra Mariana albumit lugemissaalis *Contra lugõmisõ ja luumisõ kotusõ pääl!*

Inga Kuljus,
Võrumaa kesk-
raamatukogu direktor

Anna Rinnel täitus
102. eluaasta

25. oktoobril tähistas teeneline õpetaja Anna Rinne (pildil paremal) oma 102. sünnipäeva. Sel puhul käisid teda kodus õnnitlemas linnaeape Anti Allas ja sotsiaaltöösakonna juhataja Eve Breidaks.

Anna Rinne töötas aastakümneid Võrus õpetajana – peamiselt Võru linna 1. algkoolis (Võru I põhikool). Ta on nimetatud vanimaks rahvaluule korresponden-

diks. Eesti Kirjandusmuuseumile saadetud sisukate tööde eest aastail 2002–2007 sai ta 2008. aastal presidendi preemia ning võitis paar aastat hiljem „Eesti elulugude” võistluse.

Anna Rinne ei näe küll enam lugeda ega kirjutada, kuid abilise toel jätkab oma lugude talletamist.

Palju õnne ja tervist Annale!

SA VÕRU KANNEL

Liiva 13, 65609 Võru Faks +372 786 8672 e-post info@vorukannel.ee

Kultuurisündmused

NOVEMBER – DETSEMBER 2015

25. novembril kell 11 lõbus lugu „PÄKAPIKK”. Teatrisaalis. Pääsmed müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides. Pileti hind kõigile 9 €. Gruppidele alates 10st inimesest 5 €. Erivajadustega kliendi saatjale sissepääs tasuta, kuid talle ei garanteerita eraldi istekohta.

Kõige vahvam Eesti kirjanik ja kõige vahvam Eesti näitleja jutustavad teile tõelise jõululoo erilisest päkapikust. Autor: Andrus Kivirähk. Lavastaja: Hendrik Toompere jr. Muusika: Jaan Pehk. Kunstnik: Laura Verte. Laval: Jan Uuspõld.

29. novembril kell 18 esimese advendi kontsert. Esinevad segakoor HILARO ja VÕRU PUHKPILLIORKESTER. Kontserdisaalis. Tasuta. Avatud on kohvik.

30. novembril kell 19 Vana Baskini teatri etendus „PETI-SED”. Teatrisaalis. Pääsmed on müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides. Tavapilet 14 €. Õpilane, tudeng, pensionär 12 €. Tõlkija ja lavastaja: Vello Janson. Kunstnik: Jaak Vaus. Mängivad Anne Paluver, Marika Korolev, Kärt Reemann, Raivo Rüütel ja Janek Sarapson.

8. detsembril kell 19 Ugala teatri uuslavastus „EMA OLI ÕUNAPUU”. Teatrisaalis. Piletid hinnaga 11 € ja 14 € on müügil Võru Kandle kassas ning Piletilevi ja Piletimaailma müügipunktides. Lavastaja Vallo Kirs. Muusikaliine kujundaja Peeter Kononov. Valguskunstnik Rene Liivamägi. Kunstnik Jaanus Laagriküll. Osades Gert Raudsep (Teater NO99), Tanel Ingi, Kata-Riina Luide, Marika Palm, Peeter Jürgens ja Andres Tabun.

12. detsembril kell 19 kontsert „TAEVAST ÜLEVALT”. Rein Rannap, Kristjan Kannukene ja C-JAM. Teatrisaalis. Piletid müügil Piletimaailmas ja Piletilevis: novembrist 18 € / pensionär, erivajadustega in, 7–12a 15 €, detsembrist 20 € / pensionär, erivajadustega in, 7–12a 15 €. Grupitellimused alates kümnes inimesest – info@kontsertkorraldus.ee. Traditsioo-

nilised jõululaulud ja Rannapi igihaljad viisid. Esimest korda on koos laval C-JAM ja Rannap, rääkimata Kannukesest!

13. detsembril kell 16 ADVENDIKONTSERT. Esinevad Võru segakoor Tervis ja Kambja laulukoor Läte. Kontserdisaalis. Pileti hind 3 €.

14. detsembril kell 9.30 DOONORIPÄEV. I ja II garderoobis.

15. detsembril kell 19 KOIT TOOME ja MARIA LISTRA JÕULUGALA. Teatrisaalis.

Piletite hinnad vastavalt istekohale 10–14 € (sooduspileteid ei müüda). Piletid müügil piiratud koguses Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides.

16. detsembril kell 18 VÕRU MUUSIKAKOOLI JÕULUKONTSERT. Kontserdisaalis.

17. detsembril kell 19 kontsert „KUUEKEELSE” – Mari Jürgens, Riho Sibul ja Vaiko Eplik. Teatrisaalis. Pääsmed on müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides. Piletihinnad novembrist 19 ja 15 €; detsembris 20 ja 16 €. Kuni 7 aastased lapsed (k.a) saavad kontserdile tasuta, kui istuvad saatja süles.

19. detsembril kell 13 ARSISE JÕULUKONTSERT. Solistid MIKK MÄE ja klassikalise kitarrivirtuoos RÉMI BOUCHER (Kanada). Teatrisaalis. Pääsmed müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides. Tavapilet 12 €. Õpilane, tudeng, pensionär 10 €. Kuni 6 aastased (k.a) saavad kontserdile tasuta, kui istuvad süles.

20. detsembril kell 13 klubi Hõbedane Juus pidu. Kontserdisaalis.

22. detsembril kell 19 kontsert „JÕULUSUVENIIR 2015”. Ansambli Suveniir duo Sirje ja Rein Kure eestvedamisel toimuv kontserdisari, kus teevad kaasa ka Boris Lehtlaan ja Toomas Anni. Teatrisaalis. Piletid on müügil Võru Kandle kassas ja Piletilevi müügipunktides. Täispilet 12 €, sooduspilet 11 €. Erivajadustega kliendile 10 €.

www.vorukannel.ee

PILETIKASSA, INFORMATSIOON: 78 68676. Avatud E-R kella 12-16; 18-21. Peaadministraator 78 28744, teatri-ja kontserttegevuse administraator 78 68675, turundusjuht 78 28741

Õnnitleme
novembrikuu
juubilarid!

105

Maria Kolk

90

Kathe Viitkar
Hildegard Kasesalu
Anna Linnupuu
Asta Müller
Liidia Meister

85

Jekaterina Denisova
Õie Lehiste
Edda Land
Heino Runthal

80

Õie Telk
Malle Punman
Elbe Ehte
Niina Paemurdt
Leida Oeselt
Heino Kõivumägi
Nikolai Mustrik

75

Hille Vetemäe
Ilme Koobak
Valentina Korovina
Maie Kallas
Helve-Estra Vahter
Enn Jaanimägi

70

Linda Möim
Loreida Laos
Albina Sereda
Maie Kelder
Vello Keskküla
Elmo Mäe

*Detsembrikuu juubilaridel, kes ei soovi äramärkimist ajalehes, palume sellest teada anda 5. detsembriks tel 785 0914 ja/või sirje.randver@voru.ee
*Võru linnas oli 01.11.2015 seisuga 12 708 elanikku, neist mehi 5693 ja naisi 7015.

VÕRU LINNA LEHT

Väljaandja Võru Linnavalitsus
Jüri tn 11, 65620 Võru
Toimetaja: Ullis Guth

Tel: 785 0948
E-post: ullis.guth@voru.ee

Teostaja: AS Võru Täht

Alates 14. novembrist on Vana-Võromaa kultuurikojas avatud Udo ja Tag Voolu ühisnäitus, kus Eesti kunstnikest isa ja poeg näitavad oma joonistusi ja ehteid.

Udo Vool on lõpetanud Eesti Riikliku Kunstiinstituudi metallistööerialal. Udo töötab Tartu Kõrgemas Kunstikoolis joonistamisõpetajana ning on juhendanud joonistamis-, visandi- ja ehtekursusi. Ta on osalenud oma loominguga arvukatel näitustel ja korraldanud ise näitusi. Udo on Eesti Kunstnike Liidu, Eesti Metallikunstnike Liidu ja Eesti Seppade Ühingu liige.

Tag Vool on Tartu Kõrgema Kunstikooli lõpetanud kujunduskunstnik, vabakutseline ehtekunstnik. Tema mehiselt minimalistlikke, aga väga elegantseid teoseid näeb ka ühisnäitusel. http://www.tagvool.com/

Näitus jääb avatuks 13. detsembrini.

Vana-Võromaa kultuurikoda
Katriina allee 11, Võru
K-P kella 10–18

Aastast 1909

ÜRITUSED

9. detsembril kell 12 konverentsisaalis „Sündinud Võrus”. Tartu Ülikooli professor PhD Eero Medijainen räägib teemal „Soome ja Eesti II maailmasõja taustal”.

NÄITUSED

Konverentsisaalis

Anne Tootmaa näitus „Valguste võlu”.

III korruse lugemissaalis

„E. von Maydell. Mustvalge maailm. Köited”. Eesti Riigiarhiivi näitus.

Muusika-aasta 2015. Kõlab hästi! Mapp „Valik Võrumaa muusikategelasi”.

Vanema ja väliseesti raamatu toas

Kristjan Raud, „Kalevipoja surm”, süsi, 1935; Viljandi Kultuuriakadeemia tudengi Lagle Ruusmaa koopia aastast 2003. Valdur Ohakas, „Koloreino Edejärv” (Vana-Võromaa muuseumide kogudest).

Võrumaa keskraamatukogu lasteosakond

ÜRITUSED

28. novembril kell 11 mudilaste jutulaupäev.

9. detsembril kell 16.30 Võru loovuskooli laste kontsert ja näituse avamine.

12. detsembril kell 11 mudilaste jutulaupäev.

14. detsembrist 9. jaanuarini Pääkapiku töötuba: jõulumeistardamine.

NÄITUSED

30. detsembrini fotonäitus „Pillilood”.

Alates 5. detsembrist Edgar Valterile pühendatud laste üleriigilise fotovõistluse rändnäitus „Kuidas õppida vaatama”. Alates 9. detsembrist Võru loovuskooli 23. kunstinäitus.

Võrumaa keskraamatukogu. Jüri 54, 65604 Võru, http://lib.werro.ee, tel 782 0157

VÕRU
KESKLINNA PARGIS

**TULEDE SÜÜTAMINE
LINNA JÕULUPUUL**

**29. novembril
kell 16**

Avatud
HEADE SOOVIDE
POSTKAST

ADVENDIAJA
AVAKÕNED

Kandle koorid
laulavad rahvaga
üheskoos
tuntud
JÕULULAULE

kell 18 VÕRU KANDLES
kontsertsaalis
1. ADVENDI KONTSERT

2015

Esinevad **SEGAKOOR HILARO**
dirigent Silja Otsar
VÕRU PUHKPILLIORKESTER
dirigent Heino Vildo

TASUTA
Avatud on kohvik

JÕULULA 2015
„Jõulueelsed askeldused“

L 5. detsembril kell 10-16 VÕRU KANDLES

Kell 11 ja 13 väikeses saalis Võru Draamastuudio kogupereetendus „KOLL KALLI“. Pilet 3 €. Eelmüük Kandle kassas ja 1 tund enne algust.

Kell 12, 13, 14 teatrisaalis PÄKAPIKKUDE AKADEEMIA
Interneti vahendusel satume talvisesse metsa. Asjakohaseid teadmisi jagavad Keskonnaameti spetsialistid.

Kell 10-16 kontsertsaalis MEISTERDAMISE TÖÖTUBA*
TRÜKIME, TIKIME, LÕIKAME, LIHVIME, LIIMIME, LÕIMIME jõulukaunistusi, kingitusi, kingikotte, kuuseheiteid.
kell 11 tantsib klubi SIRUTUS
kell 15 tantsib tantsurühm KATARIINA

Kell 10-16 galeriis PÄKAPIKKUDE POSTKONTOR
Kirjutame kirju, kaunistame ümbrikuid, joonistame kaarte. Suur jõulupostkast ja ühendus Jõuluvanaga skype teel.

Kell 10-16 kohvikus PIPARKOOGITUBA* JA SÖÖGITUBA*
* tasulised tegevused (L 05.12.15)

3.-4. detsembril kell 10-16 „JÕULULA“ kollektiividele
Päevapilet 5€
Vajalik eelregistreerimine tel 56903006 või ulle.voitka@vorukannel.ee
INFO www.vorukannel.ee

**Võru Linna JÕULULAAT Liiva tänaval
laupäeval, 5. dets kell 10-16**
Laada avab Võru linnapea Anti Allas
KÄSITÖÖ JA KOHALIK TOIT
INFO www.voru.ee

Korraldaja: Võru Linnavalitsus

Korraldaja: SA Võru Kannel

Koostööpartnerid:
Võru Noortekeskus Keskonnaamet
Võru Fotokeskus Väimela Bistrot Võru Kunstikool
Võrumaa Kutsehariduskeskus Aila Näpustuudio

ESTI KULTUURKAPITAL

Wõrumaa Teatija
MAGAZIN
LõunaLeht

VÕRU LINNAGALERII
Liiva 13, 65609 Võru

26.10.2015 - 03.01.2016

ILME RÄTSEP, MÄRT RANNAST, FELIKS SARV
– ühisnäitus „1+2“

HEIGO ZIMMER
maastiku fotonäitus
„Ühe viiepega maalin maailma hõbedasse“

www.vorulinnagalerii.ee

Galerii avatud E-R 12.00 - 18.30
Näituste külastamine on tasuta

TEADE!

Õmblusmasinate
remont ja
hooldus.
Käärde ja
nugade teritus.

Vajadusel helista
kohe, tulen ise
kohale.
Tel 523 1130.

Võru linna jõululaadale oodatakse kauplaid!

Head ettevõtjad ja ettevõtlikud inimesed!

**5. detsembril kell 10-15 Liiva tänaval toimuvale
Võru linna jõululaadale**
oodatakse kauplaid, kes pakuvad omavalmistatud, käsitsi tehtud, algupärast või rahvuslikku kaupa, kaasa arvatud toidukaupa.

Kohamaksu ei ole. Registreeri laadale hiljemalt 30. novembril:
<https://goo.gl/QvxWp2>

Lisainfo: Kaire Kalk, tel 785 0918, kaire.kalk@voru.ee

NÄPUSÕUD

MTÜ Aila Näpustuudio teatab:
VANA-VÕROMAA KÄSITÖÖ, VILDITARÕ ja
NÄPUSTUUDIO pakuvad

JÕULUMEELEOLU MEISTRITELT
T 1. dets – L 5. dets
E 7. dets – R 11. dets
E 14. dets – R 18. dets
E, T, K, R kella 9–18, N 9–20, L 10–15

Lisaks toimuvad:
meisterdamishommikud kooliklaasidele,
kursused ja õpitoad kõikidele huvilistele.

**KURSUSTELE TULEB KINDLASTI EELNEVALT
REGISTREERUDA**

ASUME UUTES RUUMIDES Võrus Jüri 19a
(polikliniku majas) I korrusel

Info: MTÜ Aila Näpustuudio Aila Kikas 507 9920,
Vilve Oja 554 1999

Facebook: Aila Näpustuudio ja
Vana-Võromaa käsitöölise tsöörrik

VÕROMAA KÄSITÖÖ

**26.12.2015 kell 19
VÕRU KANDLES**

**AASTALÕPU
ÕHTU
TANTSURÜTMIS**

TANTSUTRUPP
**DANCING
DREAMS**

Lõuna-est
**MANDOLIINIDE
ORKESTER**

ÜLLATUSED!
ÜLLATUSED!

TANTSUHS
ANSAMBL
WEEKEND

WWW.VORUKANNEL.EE

PILET 12 €. Alates 07. detsembrist 15 €
Laudade broneerimine ja piletite eelmüük Võru Kandle kassas
tel 7868676.

Tähelepanu, käsitöömeistrid!

Alates 2000. aastast on Võrumaa omavalitsuste käsitöömeistrid eksponeerinud ja müünud oma käsitööd jõulukuu esimesel nädalal Riigikogu hoone vestibüülis. Taoline ettevõtmine on kujunenud pikaajaliseks traditsiooniks, millest tänava täitub väärkas 15 aastat.

Ka sel aastal on Võrumaa Omavalitsuste Liit saanud nõusoleku Riigikogu juhatuselt korraldada käsitöö näitus-müük Riigikogu hoone vestibüülis, sedapuhku 7.–9. detsembrini 2015. aastal.

Sellest tulenevalt, kutsume Teid, head käsitöömeistrid, üles loovalt kaasa mõtlema ja oma tooteid esitama. Meie jaoks on oluline, et Teie käsitöö oleks kvaliteetne, omanäoline, innovatiivne, kuid samas ka Võrumaale omane.

Käsitööd saate esitada 29.–30. novembrini 2015 Rõuge Ööbikuoru Külastuskeskusesse.

Täpsemat informatsiooni jagavad Teiega:
Lya Veski, tel 5552 3366; e-kiri lyaveski@hotmail.ee
Ülle Lehtsalu, tel 5635 1010; e-kiri UlleLehtsalu@gmail.com